Nr: 278.
Sobota.
D. 22. Listop:
Rok 1823.

# KURJER WARSZAWSKI

WSPOMNIENIA.
*Obranie Jana Kazimierza Królem 1648.*

*NOWOŚCI WARSZAWSKIE.*

W Postanowieniu JO. Xcia Namiestnika Kró: wydanem d. 4 bm: ogłoszono iż wszelkie Jarmarki przypadaiące w Niedziele i Święta uroczyste niemogą się zaczynać iak o godzinie 12 w południe. Targi na sprzedaż i kupno żywności, w dnie Niedzielne i Świąteczne trwać dłużej niemaią iak do godziny 9tej rano. —

*O Nowych Osadach Fabrycznych.* Rok zaledwie upłynął, iak nam Pisma Kraiowe ogłosiły wiadomość, iż w Dobrach Uiazdzkich do JW. *Antoniego Hrab: Ostrowskiego* Senatora Kasztelana dziedzicznie należących, zakładanemi zostaią Fabryki w rozmaitym gatunku. Przed kilkunastu dniami zwiedzaiąc tamtejsze okolice, przekonać się mogłem, o nadzwyczajnym postępie tych zakładów Fabrycznych, oraz iak znacznym nakładem i niepospolitem Dziedzica usiłowaniem, w czasie mało w kapitały bagatym, zaprowadzone i utrzymywane zostaią, ten tylko uwierzy, kto się naocznie przekona, co mogą dokazać połączone, ciągła usilność, pracowitość, rozsądna i wprzedsiewzięciu wytrwała odwaga, niemniej przemysł Obywatela, obok słusznie zasłużonej ufności, która będąc duszą kredytu i wiary Publicznej nad wszystkie inne ponęty, najdzielniej do osiadania tak Cudzoziemców, iak i Kraiowców, a szczególniej z klassy industrjalnej pociąga.—Osady Fabryczne w dobrach *Uiazdzkich*, a szczególniej *Antolin*, pod miasteczkiem *Uiazdem i Tomaszow* przy ujściu *Wolborki* do rzeki *Pilicy* położone, zasługuią iuż dziś być policzonemi między najznakomitszemi osadami fabrycznemi Kraiowemi. Już przeszło 100 Sukienniczych warsztatów wyrabia sukna, pod tytułem sukien *Antolińskich*, w handlu Publicznym wielce cenionych i szukanych. W takowe zaopatruią się znakomite składy sukienne tu w Warszawie i po miastach Imperjum Rossyjskiego utrzymywane. 5 Postrzygalni sukna, 2 Folusze, Farbiernia wciągłym zostaią ruchu, a powiększaiąca się coraz ilość sukienników z Zagranicy przybywaiących daie powód Dziedzicowi do założenia większej ilości tychże Foluszów, i nowych ieszcze postrzygalni, niemniej ogłosił tenże Dziedzic właśnie w tych czasach konkurencją, dla Amatorów wodnych przędzalni wełny, ofiaruiąc tymże pod dogodnemi warunkami wszelkie gruntowe ułatwienia i wodę w *Tomaszowie* do podobnego zakładu, bardzo szczęśliwie usposobioną. Jednem słowem, mówić można iż fabrykacja sukna w dobrach Uiazdzkich, olbrzymi postęp w iednym roku uczyniła, i w podobnej progressji idzie naprzód. Dalej: w *Tomaszowie* wyrabiaią znaczną ilość Tasiemek z przędzy białej i kolorowej w różnych gatunkach. Już ukończonym został Blich. Osiadło kilku Płócienników wyrabiaiących różne Płócienka, i Tkaczów materji bawełnianych. Tamże doskonalą się dawniej założone Fabryki żelazne. Piec kopolowy przyjmuie wszelkie obstalunki fabrykatów lanych. Osiadł tu niedawno Fabrykant wyrabiaiący Pałasze, Noże i wszelkie drobne narzędzia żelazne iakoto: Zgrzebła, Koziki, którego towaru na pozor ordynaryjnego, za znaczne summy *Styrja* dostarczała Polsce. Niemniej urządza się tamże Topornia, która wyrabiać będzie wszelkie rolnicze narzędzia, Siekiery, Piły, Kosy, Topory, Żelaza Stolarskie, i Majster do podobnych Fabrykatów iuż się na grunt sprowadził i Dom wystawił. Wprawdzie sama natura hojną dla Tomaszowa okazuie się, gdy ten w roskosznej dolinie położony, i iuż w okolicy nieco pagorkowatej staraniem i gustem Dziedzica znacznie upiększony, będąc otoczony wybuiałemi lasami, poprzerzynany zbiegiem kilku rzek obfitych, najkorzystniejszą sposobność do założenia wodnych Machin podaie, posiadaiąc nadto własne żelazo, wapno, kamień niewyczerpany do Budowy i polowego dostatek, gliny różnego gatunku, Margiel rozpuszczony, którego wczęści używaią, wczęści zamiast palonego wapna, leżąc nad rzeką spławną Pilicą o pół mili od Traktu Wrocławskiego, przedstawia wszystkie powaby, które tylko są zdolne Imaginacją i przynieść korzyści zdrowej spekulacji. — (*Dokończenie tego Artykułu Jutro.*)

Onegdaj, nagle żyć przestała zacna tutejsza Obywatelka ś: p: W. JPani *Franciszka z Gietlichów* Danielska. Dziś zwłoki iej otoczone Rodziną i licznemi przyiaciołmi, przeniesione zostały do Kościoła Sgo *Krzyża.* —

Na ostatnich targach War: płacono za Korzec Żyta zł: od 9 do 9 i pół. Pszenicy od 14 do 15 i pół. Jęczmienia od 7 do 8 i pół. Owsa od 5 i gr: 8, do 5 i gr: 22. Siana fura iednokonna od 12, do 15, parokonna od 16 do 18. Słomy fura od 5 do 7.

Onegdaj Majster Szewcki pracuiąc przy swym warsztacie i kuiąc Buty, doznał nie-

szczęśliwego przypadku, Młotek zle osadzony, spadł z trzonka gdy go ów Majster z zamachem wzniosł w górę, żelazo ugodziło w głowę blisko pracuiącego Czeladnika i utkwiło głęboko. Rana iest niebezpieczną, gdyż nawet Mózg ma być naruszony.

Od r. 1804 gdy pierwszy raz w Warszawie dano Operę *Woziwoda*, prawie zawsze ile kroć tażOp: była dawaną, deszcz padał, tak też i wczoraj przy iej wznowieniu pora słotna przeszkodziła do liczniejszego zgromadzenia się widzów na Benefis JPani *Aszpergerowej* tyle zasługuiącej nawzględy Publiczności. JPan *Bogusławski* graiący i teraz rolę Woziwody, wczoraj wywołaniem zaszczycony został. — Jutro danym będzie pierwszy raz nowy Balet *Orfeusz i Eurydyka* z stosowną okazałością, Dekoracjami, i.t.p. Muzyka sławnego *Gluka* i innych Kompozytorów.— Widowisko pierwsze Teatru Francuz: w Saskim Pałacu, danem będzie w następny Poniedziałek. —

P. *Gebel* utrzymuiący Oberżę na *Czystem* za wolskiemi Rogatkami tak ią urządził iż tam w każdym czasie można dostać wszelkich trunków, Goście życzący w tem miejscu mieć Obiad lub Wieczerze, znajdą wszelką dogodność, a gdy chcą mieć własne potrawy i napoie, zapłacą tylko korkowe, i nieco za nakrycie a usługa najpilniejsza przydaną będzie: Tamże d, 25 b. m: w dzień S. *Katarzyny* daną będzie przy muzycę *Przyiacielska Zabawa*. —

D. 11 Listo: r. b. wieczorem w wsi *Kucelinie* pod *Czestochową Starą*, Obwodzie *Wielańskim*, Stanisław *Radziocz* przyszedłszy do Tekli *Małkowej* Ciotki swej pod czas niebytności iej Męża w domu, udał się za nią do chlewa, Dzieci dwoie zamknął w izbie na wzeciądź, i przy nakładaniu siana bydłu, swą Ciotkę drewnem dębowym zabił. Podokonaniu tej zbrodni natychmiast umknął, lecz przez wysłanych od Sądu Policyj Prostej Powiatu Częstochowskiego wkrótce ujęty został.

*ROZMAITOŚCI.* — Gazety Angielskie donoszą że podług woli Kròla Hiszp: więcej niż 8000 rozmaitych osób musi opuścić Hiszpanją. — Chociaż *Barcelona* Kapitulowała, lecz *Mina* i *Roten* cofneli się do warownego zamku—Król Hisz: przeieżdzaiąc przez *Kordowę* był radośnie od ludu witany.—*Alikanta* ieszcze się niepoddała. Wojsko Francz: maiące pozostać w Hiszpanji, będzie utrzymywane kosztem tegoż Kraiu.

*PRZYJECHALI do WARSZAWY.*

Ożarowski Lud: Oby: z Sandomiers.—Zadelski Kapitan z Łomży—Giełgud Jenerał z G. Wileńskiej.— Łuskinowa Hrabina z G. Mohylewskiej— Rudnicki JanOby: z G. Wołyńskiej.—Konarzewski Andrz: Oby: z Prasnys.— Rudnicki Józef Oby: z Gdańska. — Radziwiłł Leon Xże z Piotrkowa. —Krasińska Emil: z Radzie:—Jaźwiński Sędzia z Radzienka. — Łempicki Jan b, Podpułko: z Płockiego. — Zyliński Józef Oby: z Siedlec. —

*DONIESIENIA.*

Dobra Michałowo Wielkie z wsią w granicy będącą Wroble, w Parafji Czyżews: Obwodzie Ostrołęckim, W twie Płockiem, o 1 mile drogi od rzeki spławnej Bugu położone, do najkorzystniejszego stanu przyprowadzone i w piękna j pozycji mieszkania będące, są w każdym czasie do sprzedania. w Dobrach tych, znajduią się grunta iak najlepsze, obejmuiące wysiewu co rocznie ozimnego żyta miary Warsz: korcy 100 i pszenicy kor: 95. w Pole zaś iarzynne wysiewa się w proporcji pola każdego ozimnego. Siana gruntowego fur 270, gospodarzy rolnych 6, dniowych 10, 3 dniowych 13, ogrodników 1 dniowych 6, gospodarze rolni są sprzężajni, z załogami wszystkiemi, z zasiewami ozimnemi i iaremi, budowlą i ogrodzeniami dworskiemi. Zabudowania dworskie wszystkie nowo wybudowane, w większej części i włościańskie, reszta w dobrym stanie zostaiące, iak najlepiej do gospodarskiego użytku zastosowane i otaxowane złp. 68,000. w Towarzystwie ogniowym zaassekurowane. Wielki ogród cały fruktowy tylko, z najlepszych gatunków drzew złożony za domem mieszkalnym, drugi nieco mniejszy za folwarkiem z pasieką pszczół. Ogrodzenia dworskie nowe i gustowne, włościańskie wzsystkie również nowe w tarte żerdzie wygrodzone. Dobra te lubo niemaią swego drzewa na opał, w każdym iednak czasie o 1 mile drogi za pomierną cenę dostać można. Życzący nabyć te dobra, przekonać się może tak o istocie prawdy, iako i warunkach sprzedaży w miejscu dóbr rzeczonych, iako i w Warsza: przy ulicy Senatorskiej w Marywilu N 33 na 2 piętrze.

w Handlu przy ulicy Krakows: Przedmieście Nr 451 dostać można wszelkich gatunków Owoców Francuzkich marynowanych w occie, oraz Octu Estragon za mierną cenę.

Sam. Goth. *Schlenkiera Wwa*:

Na Podwalu Nro 525 pierwsze piętro z wozownią i stajnią każdego czasu donaięcia.

*Wczoraj wyciągnięte Nra*. 49. 9. 10. 69. 61.

*Teatr*. Dziś zamiast *Cyda*, *Kalif Bagdadu*. Jutro Kom: *Mąż i Kochanek* i Balet nowy, *Orfeusz*.